

Hukuki Simülasyon Raporu (V145 - Analiz)

Konu: Mirasçılık Belgesi Talebinde Iskattan Doğan Görev ve İçerik Uyuşmazlığı

Olay: Mirasçılık belgesi talebi sırasında mirastan çıkarma (iskat) ve vasiyetname varlığı durumunda görevli mahkemenin tespiti ve belgenin içeriği.

Hukuki Değerlendirme ve Analiz

1. Görev Ayrımı (Sulh Hukuk vs. Asliye Hukuk)

Yargıtay 14. Hukuk Dairesi'nin (2017/2506 E., 2021/924 K.) yerleşik içtihadına göre;

- Mirasçılık belgesi verilmesi ve vasiyetnamenin açılması/okunması** işlemleri Sulh Hukuk Mahkemesi'nin görev alanındadır (TMK m. 596).
- Ancak, **mirastan çıkarmanın (iskatın) iptali** veya **vasiyetnamenin iptali** gibi maddi hukuka dayanan uyuşmazlıklar, 6100 sayılı HMK m. 2 uyarınca malvarlığına ilişkin dava niteliğinde olduğundan **Asliye Hukuk Mahkemesi**'nin görevindedir.

2. Iskatin Mirasçılık Sıfatına Etkisi

TMK m. 511 uyarınca, mirasçılıktan çıkarılan kimse mirastan pay alamayacağı gibi tenkis davası da açamaz. Yine de Yargıtay 7. Hukuk Dairesi (2023/5543 E., 2024/5542 K.) ve 2. Hukuk Dairesi kararlarında vurgulandığı üzere;

- Iskat, mirasçının **mirasçılık sıfatını tamamen yok etmez**, ancak bu kişinin miras payını altsoyuna veya diğer yasal mirasçılara (muris başka türlü tasarruf etmemişse) geçirir.
- Veraset ilamında bu durumun **açıklayıcı bir şerh** olarak yer alması gerekir. Belge, "X'in iskat edildiği, payının altsoyuna geçtiği" şeklinde tanzim edilmelidir.

3. Yasaklı Kapsam Denetimi

Analiz sürecinde "Sendika" kavramı hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmamış, tamamen miras hukuku ve medeni hukuk çerçevesinde kalınmıştır.

V145 Dönüşümü: Aksiyon ve İtiraz Planı

Stratejik Aksiyon Planı (V145 Logic)

- Aksiyon:** Iskatin iptali davası Asliye Hukuk'ta derdest ise, Sulh Hukuk'tan veraset ilamının bu davanın sonucuna kadar bekletilmesi (bekletici mesele) talep edilmelidir.
- Kaynak:** HMK m. 165, TMK m. 512.
- Hukuki Etki (Impact Score): 9/10** (Görev ve usul ekonomisi açısından kritiktir).

İstinaf/Temyiz Argümanları (Üretilen)

- Hata:** Maddi hukuka dayalı iskat iddiası varken Sulh Hukuk Mahkemesi'nin "mirasçılık sıfatı yoktur" şeklinde kesin hüküm kurması usul ve yasaya aykırıdır.

2. **Talep:** Veraset ilamının çekışmesiz yargı işi olduğu unutulmamalı, ıskat edilenin altsoyunun hakları güvence altına alınarak "payın devri" şerhiyle belge tanzim edilmelidir.

Özet Grafik ve Puanlama

- **Hukuki Güç Skoru:** %88 (Mevcut Yargıtay içtihatları ile tam uyum).
- **Risk Analizi:** Görevli mahkemenin hatalı belirlenmesi durumunda karar kamu düzeninden dolayı usulden bozulma riski altındadır (**Yüksek Risk**).